

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1864-05-28)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1864-05-28)", i *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, s. 301. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990098-001-shoot-L0019900980010256.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

d. 28. Mai 1864.

Igaar havde jeg den Glæde at modtage Deres Budskab fra Paris. De er saa — hvad skal jeg kalde det — artig, galant, godmodig at bede mig oprigtig udtale min Dom om vore Forhold? Som om jeg uvidende Stakkel kunde have nogen begrundet, fornuftig, indsigtfuld Dom om saa indviklede Spørgsmaal. Ja vel har De havt den Godhed at lære lidt paa mig og bringe mig til nogenlunde at forstaae, hvorom Spørgsmaalet dreier sig, men for at have en Dom, en begrundet Dom, maa man ganske anderledes være hjemme i, hvorom Talen gjælder. Saavidt har De bragt mig, og det er ikke saa lidt, at jeg ikke, som saa mange Andre, henkaster en Dom uden at have de Kundskaber, den Indsigt, hvorpaa en Dom bør hvile. Min Dom bestaaer i, at jeg har Tillid til, hvad De finder er rettest at gjøre, at arbeide hen imod. At Danmark ved den Basis, hvorpaa De vil arbeide, formindskes, er vel smerteligt, men vel uundgaaeligt. Naar man er saa lille som vi, vil man ikke gjerne skære en Alen af sin Størrelse, men i en Sygdom maa man jo ofte amputere et Lem for at conservere Livet. Vort Land har, som Mangen af vore Krigere, faaet et farligt Saar, og maa vel nødvendigt som disse underkaste sig en Amputation. Ak, min kjære Ven! Jeg kommer dog meer og meer til den Tro, at vore skandinaviske Interesser have bragt os — i det mindste for Øieblikket — megen Ulykke, især ved det skammelige Menneske, som for Øieblikket har forspildt, hvad maaskee ikke i vor Levetid vender tilbage. Erindrer De, at De i sin Tid sagde: „Lad os kun begynde Krigen, Sverrigs og Norges Folk -vil da tvinge Regjeringen til at yde os Hjelp.“ Men see, Folket tvang ikke Regjeringen, men taalte, at den forholdt sig rolig paa den skammeligste s. 302Maade. Hvad skal man da tænke om Nordens Sympathi? Nei, Øieblikket til et enigt Norden synes at være endnu langt, langt tilbage. Det tik sit Dødssaar for mange Aar, da vi maatte forlade Dannevirke, uden at en eeneste Haand raketes til vor Hjelp. Sverrig, saa synes mig, er jo i Virkeligheden næsten mere for Øieblikket vor Fjende end Preussen; i det mindste synes jeg, at en aabenbar Fjende er bedre end en falsk Ven. Bedstefaderen tog Norge fra os, Sønnens forener sig hemmelig med vore Fjender for at sønderlemme os saaledes, at vi i vor Ydmygelse blive nødte til at banke paa Forræderens Dør for at kunne opholde Resten af Livet. Mod Syd Fjender, mod Nord Fjender, det er det stakkels Danmarks Skjæbne.

Mine Tanker ere hele Dagen i Dag hos Dem i London. Hvad skeer paa denne vigtige Dag for Danmark? Naturen herhjemme er i Oprør, det regner og tordner, og alt skjælver af Kulde. Er der en Solstraale for os i Dag i London? Eller gaaer hver til sit for atter at gribe til Sværdet? Jeg bad Gud i Aftes for vort stakkels Land, for Dem, for Alle, der vil os vel. Er det ikke en egen Sag, netop i dette kritiske Øieblik, at skynde sig med en Afgjøreise? Var det ikke tænkeligt, at Pavens Død kunde bevirke noget til vort Bedste?1 Hvor ærgerligt da at have slaaet for tidligt til med Afgjørelsen. Bliv ikke ulaalmodig, min kjære Ven, over Alt hvad jeg i Eenfoldighed skriver! At Intet af alt dette er nyt for Dem, veed jeg. Mig er det en græsselig Tanke, at Preussen kunde faae en Havn i Kiel. Det var en uhyggelig Nabo.

Det er ganske sandt hvad De siger, at Trang til Omgang med Mennesker er Trang til Fornyse hos os; som det gaaer Naturen i det Store, gaaer det os i det Smaa. Lykkelige Natur! Du søger ikke forgjæves efter at faae Trangen stillet. Tak fordi De længes efter at tale med mig! Tak fordi De længes efter at bidrage til min Fornyse. Børnene have ikke glemt Dem; jeg siger ofte et venligt Ord om Dem til disse; de holder af Dem, og de skal holde af Dem, thi det er mine Børn.

„Bagtalelsens Skole“ gik da i Torsdags for udsolgt Huus, og Folk lod til at more sig. Det gaaer atter baade paa Søndag, i Morgen og paa Mandag. Det er temmeligt strængt for mig, men det styrker, at Saisonen om nogle Dage har Ende.

s. 303Martensen begynder i disse Dage paa sine Smaareiser. Han bad mig igaar, naar jeg skrev til Dem, da at hilse Dem paa det allervenskabeligste, og det gjør jeg nu. Tænk ikke paa ham med Uvillie paa Grund af hans Politik; et Menneske kan ikke have Alt; han har meget af godt og er Dem hengiven. ...

Jeg er forundret over, hvor langsomt mine Breve naaer til Dem, men det maa vel have sin Rigtighed hermed. Først i Paris at have faaet Dannebrogfarven? Det kan jeg ikke begribe. At sende mine Breve til Vedel synes jeg ikke rigtig om, dog, maaskee jeg gjør det, naar jeg har sundet mig noget derpaa.

I Dag afgjøres altsaa formodentlig, om vi snart tør vente Dem hjem, eller om Deres Arbeide i London først nu ret skal begynde. Det er haardt, om De blev hele Sommeren borte; dog man bør jo ikke knurre, men finde sig i det, som er bedst for det Hele.

De har ganske rigtig skrevet til mig om Prindsessen af Wales, men jeg modtog først Deres Brev herom, efter at mit Spørgsmaal var afsendt. Hendes Lykke er nok saa temmelig omgjærdet med Torne. Stakkel, dog det er jo den menneskelige Lod aldrig at faae nogen Gave af Lykkens Goder uden disse Følgesvende. Jeg længes nu meget efter et Budskab fra Dem efter Mødet i Dag. Gid det maa være lidt godt for mig, for os Alle. ...